

národní
úložiště
šedé
literatury

Literka - září 2007

Památník písemnictví na Moravě
2007

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-135840>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 21.05.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní [nusl.cz](http://www.nusl.cz) .

10. října–30. prosince, Petr Bezruč a... Antonín Vašek
Výstava ke 140. výročí narození klasika české literatury, který je považován za zosobnění Slezska. Samostatnými kapitolami výstavy budou oddíly věnované básnickovu otci Antonínu Vaškovi, zapomenutému vlasteneckému bojovníku, a bezručovská ex libris.
25. září, loučení s výstavou Věra Sládková
Česká literatura 50. a 60. let 20. století, ukázka z nepublikovaných rukopisů a vzpomínání Kateřiny Oharkové, dcery spisovatelky, na maminku. bude v těchto dnech volný vstup.
- 15.–16. září, Dny evropského dědictví
Památník písemnictví na Moravě a Benediktinské opatství Rajhrad se připojí ke Dnům evropského dědictví ve dnech 15. a 16. září 2007. Na prohlídku kláštera, expozici Památníku, výstavy a historické knihovny
- 7.–16. září, Rodokaps – žánr na vymezení
Výstava stručně připomene specifickou kapitolu z historie pokleslé literatury a boje proti ní.

Nejbližší akce a výstavy
Památníku písemnictví na Moravě

15. 9. 1867
se v Opavě narodil Petr Bezruč (vlastním jménem Vladimír Vašek). Syn Antonína Vaška, předního organizátora národního života ve Slezsku, který byl za kritiku pravosti Rukopisů královédvorského a zelenohorského označován za zrádce národa. Otciův tragický osud do značné míry určil životní postoje autora básnické sbírky Slezských písní.
16. 9. 1817
Knihovnicka a archivář Václav Hanka „objevil“ ve věži děkanského kostela ve Dvoře Králové rukopis básní, údajně pocházejících ze 13. století. O rok později byl v listopadu anonymně zaslán nejvyššímu purkrabímu hraběti F. A. Kolovratovi pro nově založené České muzeum tzv. Rukopis zelenohorský (rukopis byl údajně nalezen na Zelené Hoře u Nepomuku). Rukopis zelenohorský označil Josef Dobrovský ihned po nalezení za falzum, zatímco Rukopis královédvorský byl dlouho považován za pravý. Od konce 50. let 19. stol. začali odborníci o pravosti rukopisů pochybovat. Takzvaný „boj o rukopisy“ byl definitivně rozhodnut až ke konci 19. století.

Některá (ne)jen literární výročí
měsíce září 2007

EDIČNÍ ČINNOST PAMÁTNÍKU

Dostává vznikem zpravodaje Literka svou ucelenou podobu. Čtyři ediční řady, doplňované drobnými tisky k jednotlivým akcím, uceleně zachycují naši činnost.

- » **Bulletin Libri de bibliotheca nostra** Knihy naší knihovny. Desetkrát ročně v něm informujeme o přírůstcích Knihovny Muzea Brněnska.
- » **Katalogy k profilovým výstavám**
- » **Inventáře sbírek**
- » **Zpravodaj LITERKA**

Z NAŠICH PUBLIKACÍ

Halasové, otec a syn – proletář a básník. Autoři představují život a tvorbu Františka Halase staršího, legionáře a proletáře, a poezii Františka Halase mladšího, která byla otištěna časopisecky nebo zůstala pouze v rukopise. Připravili Vojen Drlík a Petra Pichlová.

...bývalo u mne zotvíráno... Jan Zahradníček. Komentář k básnickému dílu Jana Zahradníčka s podrobným kalendářem básnickova života. Připravili Jan Wiendl a Tomáš Kubíček.

Věra Sládková – jeden příběh, jeden osud... Moravská spisovatelka druhé poloviny 20. století v dokumentech, svědectvích a nepublikovaných rukopisech. Připravili Vojen Drlík a Kateřina Vávrová.

HLEDÁME

Pevné základy jsou nepostradatelnou součástí budoucí stavby. Památník písemnictví na Moravě staví základy velké stavby – muzea literární Moravy, které má za cíl získávat, odborně zpracovávat a veřejnosti zprostředkovávat odkaz moravského písemnictví. Chcete-li i vy mít podíl na položení základních kamenů, chcete-li darovat či prodat literární pozůstalost moravského literáta, doklad o moravské osobnosti nebo zajímavou publikaci se vztahem k Moravě, kontaktujte nás a staňte se jedním ze spolutvůrců Památníku.

PAMÁTNÍK
PÍSEMNICTVÍ
NA MORAVĚ

Vydává Muzeum Brněnska,
připravuje Památník písemnictví na Moravě
Klášteř 1, 664 61 Rajhrad, tel.: 547 229 136
e-mail: pamatnik.rajhrad@quick.cz, www.muzeumbrenska.cz
Odpovědný redaktor: Vojen Drlík, redaktor: Petra Pichlová.
Autoři textů: Petra Pichlová, Simona Langová, vd.
Vychází desetkrát ročně, číslo 1, ročník 1.

Informační zpravodaj Památníku písemnictví na Moravě

LITERKA

září 2007

Editorial

Začátek nové sezóny je vždy očekáván s nadějí, že přinese nějakou změnu a snad i příjemné překvapení. O něco takového se pokoušíme i v Památníku – přichystali jsme pro naše návštěvníky, příznivce a přátele dvě novinky. A tím nemám na mysli stavební ruch uvnitř kláštera, ani pokračování našich již „tradičních“ kulturních akcí.

S měsícem září konečně uskutečňujeme náš dlouhotrvající záměr pravidelně vydávat informační zpravodaj. Nazvali jsme ho Literka, jeho první číslo právě držíte v rukou a měl by Vás informovat o programovém a trochu i o „zákulisním“ životě Památníku. Společně se zpravodajem vzniká Klub přátel Památníku písemnictví na Moravě, jehož členům bude Literka rovněž sloužit. Redaktoři zpravodaje a organizátoři Klubu přátel by tak chtěli především upozornit na

- » Editorial
- » Nejbližší akce a výstavy
- » Zářijová literární výročí
- » Publikace o Věře Sládkové
- » Bezručovy výplazy do Rajhradu
- » Otázky pro Kateřinu Oharkovou
- » Hledáme, Klub přátel Památníku

skutečnost, že Památník písemnictví na Moravě není pouhým muzeem literatury, ale že se také snaží o aktivní proces komunikace mezi spisovatelem a literaturou na straně jedné, a čtenářem, návštěvníkem literární výstavy na straně druhé.

Dejte se tedy i Vy oslovit Literkou, přijměte naše pozvání na výstavy, začtěte se do našich nových publikací – zkrátka buďte při zrodu a životě jediného literárního muzea na Moravě.

Petra Pichlová

Klub přátel Památníku

je zatím jen něco, čemu chceme vdechnout život a k tomu potřebujeme pomoc všech, kteří mají o naši práci trvalý zájem a chtějí se k nám, třeba i symbolicky připojit. rádi bychom vytvořili volné sdružení, s jehož členy se budeme setkávat ne příliš často, ale pravidelně a při mimořádných příležitostech.

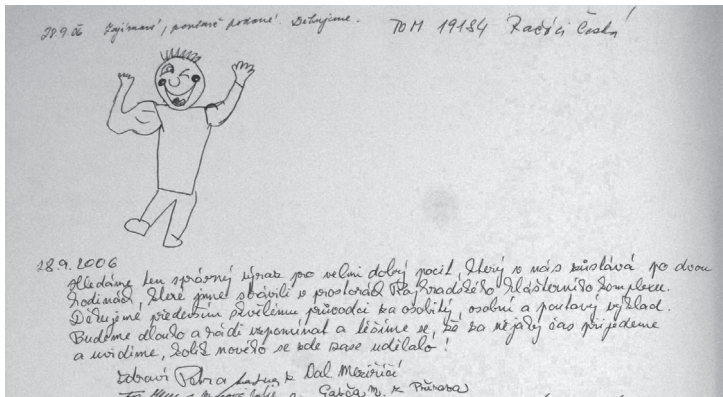
Podrobnější informace o nově zakládaném Klubu najdete na zvláštním letáčku u pokladny Památníku, na webových stránkách Muzea Brněnska
www.muzeumbrenska.cz

Těší se na Vás pracovníci Památníku písemnictví na Moravě.

28. 9. 2006

Hledáme ten správný výraz pro velmi dobrý pocit, který v nás zůstává po dvou hodinách, které jsme strávili v prostorách Rajhradského klášterního komplexu. Děkujeme především skvělému průvodci za osobitý, osobní a poutavý výklad. Budeme dlouho a rádi vzpomínat a těšíme se, že za nějaký čas přijedeme a uvidíme, kolik nového se zde zase udělalo!

Zdraví Petra a Martina z Val. Meziříčí

Antonín Vašek a Petr Bezruč v Rajhradě

V 60. letech 19. stol. se ve Slezsku začaly formovat skupiny národně uvědomnělé inteligence. Významný byl zejména spolek profesorů na opavských středních školách v čele s Antonínem Vaškem, který začal vydávat Opavský besedník, první český časopis vycházející ve Slezsku. Svými novinářskými, kulturními i vědeckými aktivitami (roku 1872 zveřejnil české pojednání Výklad slovanských jmen v Opavsku, které mělo i významný politický dopad, protože dokazovalo českost tohoto území v minulosti) byl trnem v oku německé veřejnosti. Proto byl následujícího roku přeložen z opavského gymnasia na C. k. vyšší slovanské gymnasium v Brně, kde dále publikoval svá jazykovědná pojednání. Klíčovým spisem se stal Filologický důkaz, že Rukopis královédvorský a zelenohorský, též zlomek evangelia sv. Jana jsou podvržená díla Václava Hanky. Pro svou kritiku pravosti Rukopisu královédvorského, který byl považován za symbol českého národa a byl proto zcela nekriticky přijímán za pravý, byl vlastenec Antonín Vašek paradoxně označen za velkého zrádce českého národa.

Otcův tragický osud do značné míry předznamenal životní postoje básníka Petra Bezruče (vl. jm. Vladimíra Vaška). V jeho ústředním básnickém díle Slezské písně je jádrem básníkovy sepětí s rodným slezským krajem. Jméno Petra Bezruče je dnes spojováno téměř výhradně s touto básnickou sbírkou, a tak se poněkud opomíjí jeho další literární aktivity. Ale právě v ostatních básnických i prozaických dílech Petra Bezruče se do jeho tvorby promítá rovněž humoristický tón, zcela neznámý ve Slezských písních. Jedním z jednotlivých prvků těchto děl je Morava, moravská krajina, kde básník ve volných chvílích podnikal delší či kratší výlety, jež nazýval „výplazy“. Na těchto toulkách, které vykonával sám nebo s hrstkou přátel, nacházel inspiraci pro některá ze svých literárních děl. Cílem „výplazů“ se stávala hlavně krajina na jihu Moravy. Kromě Mikulova, Břeclavi a dalších jihomoravských měst a vesniček zavítal Petr Bezruč často také do Rajhradu. Brzy se stal se vítaným hostem v restauraci U Zeleného stromu (dnes restaurace U Opla na Masarykově ulici), kde začala vzkvétat jeho náklonnost k mladičké dceři majitele, Marii Beckové.

„Jak již pověděno, chodíval Bezruč často do Rajhradu, do Beckovy panské hospody. I v šenku si zůstával věrný: posadil se zpravidla ke dveřím, kde sedávali pocestní, trampové...“

Po mnoha letech se Petr Bezruč do Rajhradu opět vrací. Památník písemnictví na Moravě totiž dne 10. října 2007 v 16 hodin otevře výstavu s názvem „Petr Bezruč a... Antonín Vašek“. Jádrem výstavy bude především Morava v životě a díle Petra Bezruče a moravsko-slezská spojnice v díle jeho otce Antonína Vaška.

Jednu prázdninovou sobotu jsme se rozhodli, že si uděláme výlet na hrad Špilberk a navštívíme výstavu hraček. Paní pokladní nás nasměřovala nejdříve na vyhlídkovou věž a potom na výstavu, kterou uspořádala výtvarnice a současně sběratelka hraček Milada Kollárová. Na výstavě jsme viděli hračky, se kterými si hrávaly naše maminky, babičky, tátové a dědečci – panenky, dětské pokojíčky, kočárky, vozíčky, medvídky, dřevěné figurky, dětské knížky, loutková divadla s loutkami, autíčka a nakonec dětský koutek vybavený moderními hračkami, kde si děti mohly s hračkami skutečně hrát. My rodiče jsme si zatím prohlíželi nástěnku s dobovými fotografiemi dětí a jejich hraček.

Pohádkovou atmosféru dotvořily velké barevné kulisy v každé místnosti a hračky naaranžované mimo sklo vitrín. Pro mne byla překvapením plechová pokladnička, přesně taková, s jakou jsem si v dětství často hrávala. Nebýt některých vitrín, určitě bychom neodolali a všechny hračky si nemilosrdně vypůjčili.

Celou prohlídkovou trasu jsme samozřejmě ukončili v dětském koutku. Musela jsem svým dětem slíbit zmrzlinu, nebýt totiž slibu, hrály by si v koutku ještě dnes. Výstava okouzila nejen naše děti, ale i nás rodiče, a tak už se těšíme, až se někdy opět vypravíme na další z dětských výstav třeba zase někam ke „konkurenci“.

Simona Langová, je s námi od roku 2005 a stará se o pořádek a čistotu. Jejími největšími nepřáteli jsou pavouci, kteří se s oblibou objevují při návštěvách našeho pana ředitele.

3 otázky pro Kateřinu Oharkovou

Jste dcerou spisovatelky. Projevoval se tento „spisovatelský duch“ i ve Vaší výchově? Psala Vám maminka pohádky nebo básničky, když jste byla malá? Jak je vnímáte teď ve svém dospělém věku?

Do mé výchovy se maminičino psaní promítalo, co si pamatuji. Vždycky jsem věděla, že přeše knížky a když mi dala přečíst pohádky, které napsala, byla jsem nadšená. Četla jsem je tolikrát.. A měla jsem je velmi ráda, i když byly v rukopisu. Také básničku mi napsala, je ve sbírce Černé vlašťovky (Dítě ve vaničce). Teď je mi líto, že pohádky zůstaly v rukopisech a nedostaly se ke čtenářům. Ale věřím, že se mi podaří je jednou vydat.

Jaké místo podle Vás zaujímá Věra Sládková v české literatuře? Věnuje se jí dostatek pozornosti nebo je stále opomíjenou autorkou?

Myslím, že do české literatury se maminka zapsala velmi dobře, i když dlouho nesměla vůbec vydávat a ani potom to nebylo jednoduché. Psala ve špatné době. Nicméně, potkávám stále více lidí, kteří znají seriál Vlak dětství a naděje a četli i knížku, podle které byl natočen. Setkávám se s mnoha a mnoha moc pěknými ohlasy a je mi z toho dobře u srdce. A mám i informaci, že přinejmenším na jedné střední škole je zařazena mezi autory, o kterých se studen-ti učí. Hrálo by jí to.

Památník písemnictví na Moravě otevřel 5. května výstavu, která mapuje život a dílo Věry Sládkové. Objevilo se na výstavě něco, co Vás překvapilo?

Výstava v Památníku písemnictví je udělaná kvalitně a s citem a já sama jsem zde našla informace, které jsem neznala, např. datum úmrtí maminičina staršího bratra – ona o něm nikdy moc nemluvila. Maminku by realizace této výstavy (tedy kromě skutečnosti, že je posmrtná) velmi potěšila. Děkuji tedy Vojenu Drlíkovi, Kateřině Vávrové i dalším za úsilí, které výstavě věnovali.

Výstava je přístupná denně mimo pondělí do 30. září.

Obsáhlou publikaci vydanou k výstavě je možno zakoupit v pokladně Památníku.

